

Lietuvių pasitikėk savimi ir savo tautiečiais, o gyvenimas tau žyposis. Visus žygius paremk kilniu žmoniškumu.

V I E N Y B Ė

LITHUANIAN DAILY

Kiekvienas turi teisę būti lietuviu ir daryti lietuviškus darbus. Šiandien lietuvių darbas - platinimas - nės spaud

LII. METAI. 230 (819) N. Telephone: EVergreen 7-7840

BROOKLYN, NEW YORK, KETVIRTADIENIS, 1939 M. S PALIŲ-OCTOBER 5 D.

KAINA 10 CENTS

New York Public Library 470 Fifth Ave. N.Y.C.

URBŠYS DERASI DEL VILNIAUS

ŠIANDIEN

Už Kremliaus sienų Pagal naują receptą Žuvis drumstam vandenyje Rusai išnaudoję padėti

Devyniolika bokštų puošia mūrų ir nuo laiko dulkių pajudusį Maskvos Kremlių, kuriame slepiasi istorijos misterijos ir kur vaidenasi intrigų, žudynių, samokslų ir diplomatinų paslapčių dvasios. Jau daugiau kaip šimtas metų kai Kremlius pasaulinėje politikoje nevaidino tokio svarbaus ir misteriškos vaidmens, kokį jis vaidina šiandien.

I Kremlių telkėsi angli, prancūzų politikai, karo vadai. Jie grįžo nusiminę ir apvilti. Dabar I Kremlių telkiasi vokiečiai, turkai, bulgarai, rumunai, estai, Lietuvos ir Latvijos diplomatai. Aišku niūrame Kremliuje verdamas kažin kokia koše, kuriai receptą paruošė Hitleris su Ribbentropu, o Stalinas ir Molotovas ją verda. Iš to recepto galėtų išeiti geras valgis, bet greičiausia bus nuodai, kurie gali ne tik nuodoti Sovietų kaimynus, kurie jos ragaus, bet ir patį Vokietijos Reichą. Mat Stalinas ir Molotovas patys yra neblogi receptų sumanytojai ir Hitlerio receptą gali patobulinti pridėdami savo mišinio.

Rusija jau prieš keleta metų laipsniškai keičia savo vedą, pagal reikalą ir patogumą. Vienas sovietų atstovas Londono prie kurį laiką pareiškė, kad šiandien Sovietų Rusijoje nėra sentimentalumo, yra tik Rusija ir jos reikalai, žmonės Rusija nerūpi, nerūpi kiek jų žūsta, bet rūpi visos Rusijos ateitis. Savaimė aišku, kad tai yra imperializmo reiškinys, kad Rusija, ilgai tylėjusi, pagaliau nutarė, kad šis momentas, kai stiprios valstybės tarpusavyje ginčijasi ir kariauja, yra psichologinis laikas praleisti Rusijos teritorijos ir jėkų ribas. Ką arši propaganda per 20 metų negalėjo padaryti, dabar padaro diplomatiškai ir ginklais.

Sovietų Rusijos diplomatai visuomet išsidavo žvejoti, kai Europos vanduo drumstas; drumstame vandenyje daug lengviau sugauti žuvį, tuo labiau, kai kitą tinko galą laiko buvęs priešas, kuris neturi laiko iš tinklo žuvį imti.

Kai rytų Europoje žuvis bus išgaudyta, Kremliaus valdovai gali labai lengvai su savo tinklu traukti į pietų vakarų Europą, į Tolimuosius Rytus ir Azijos lygumas, jeigu ten atsirastų naujas sąjungininkas, kuris Rusijai pasiūlytų palaikyti kitą tinklo galą. Kad taip gali būti, nėra stebėtina, nes Rusija parduos savo patarnavimą tam kuris norės mažiausia atlyginimo.

Mes jau iš angli, prancūzų rusų derybų Maskvoje prieš karo paskelbimą žinome, kad Rusija reikalavo "ypatingų teisių" Baltijos pakraščiuose, kurių nei angliai, nei prancūzai

PALAI DOTAS JUOZAS TŪBELIS

KAUNAS, spalio 4 d. — Kraštui gėdinti, palaidotas Juozas Tūbelis. Laidotuvėse dalyvavo Valstybės Prezidentas, Vyriausybės nariai, studentai, moksleiviai ir keli tūkstantiniai Kauno ir provincijos visuomenės.

IŽYMO S ŽMONES KAUNE

KAUNAS. — Kaunas yra pasidarys vienu svarbesnių punktų per kurį pravažiuoja vienos, tai kitos kariaujančios šalies pareigūnai. Šiomis dienomis per Kauną grįžo į Berlyną Vokietijos ambasados Varšuvos personalas, kitą dieną per Tilžę-Tauragę atvyko į Kauną Lenkijos generalinis komisaras Dancige Chodackis su savo artimiausiais bendradarbiais, viso 11 asmenų, kuriuos vokiečiai buvo sulaukę ir paskui pristatė iki Lietuvos sienos. Laukiama per Lietuvą pravažiuojant ir Lenkijos generalinio Karaliaučiaus su personalu, kurie tebėra vokiečių sulaukyti.

NORI STOTI SAVANORIAIS

KAUNAS. — Pašaukus kariuomenės atsarginius karo prattimams, vis daugiau atsiranda jaunu vyrų, kurie prašosi savanoriais į kariuomenę, pareikšdami norą, reikalui esant, ginklu ginti savo krašto nepriklausomybę.

PAŠTAS PRO VOKIETIJĄ

KAUNAS. — Paštas iš Lietuvos į Vokietiją, Italiją ir Šveicariją eina per Vokietiją, o į visas kitas valstybes ir kraštus per Rygą-Stockholmą. Lietuvos prekybos laivai nuo šiol plaukios tik tarp neutralių valstybių uostų.

nesutiko duoti, be tiesioginio suinteresuotų valstybių: Suomijos, Estijos, Latvijos ir Lietuvos sutikimo. Tai būtų buvę nedemokratiška kitam atiduoti tą kas yra ne tavo. Dėlto Anglijai nepavyko susitarti su Rusija ir derybos nutrūko. Hitleriui buvo svarbu Rusija sulaukyti nuodėjų muosi su angliais ir prancūzais ir jis Rusijai pažadėjo tą, ko angliai ir prancūzai jam nedavė.

Rusai sako, kad jie eina vaduoti ir užtarti nuskriaustuosius, bet mes žinome, kad nei suomiai, nei estai, nei latviai, nei lietuviai iki šiol neprasė ir neprasė Rusijos užtartinimo. Jeigu bus sudaryta su Rusija kokia nors sutartis, tai ji aišku bus priverstina, lyginai, kaip su Estija. Baltijos valstybėms gali prisieiti užmokėti Rusijai už "protekciją".

Iš to politinio verpeto rytų ir šiaurės Europoje, kuris atsirado Lenkijos valdžiai išbėgus į užsienį, dar gali visko būti: gero ir blogo, tačiau daug priklausys nuo diplomatinų tarybų tarp Vokietijos, Rusijos ir Prancūzijos. Didelės įtakos į Europos persiformavimą gali turėti ir Jungtinės Amerikos Valstybės.

PO USSR GLOBA, ESA, PABALTĖS VALSTYBĖS JAUSIS SAUGIAU

Pasitarimų išdavos bus žinomos rytoj

MASKVA, spalio 4 d. — Pasikutinės žinios iš Maskvos sako, kad sovietai daro spaudimus Latvijai, o taip pat ir Lietuvai, kad jos priimtų pasiūlymus pasirašyti panašų susitarimą su sovietais, kaip kad Estija padarė. Vadinas, USSR nori, kad Latvija ir Lietuva taptų USSR protektoratais. Tas reikiška, kaip sovietai sako, kad Estija, Latvija ir Lietuva galės "savaramiškai" valdytis, bet ekonomiška ir politiška priklausys USSR, o karo atveju jos priklausys sovietams ir kariškiu atžvilgiu.

Maskvoje yra tikima, kad Latvija ir Lietuva priims sovietų pasiūlymus lygiai taip pat lengvai ir be jokio pasipriešinimo, kaip kad ir estai. Sovietų spauda skelbia, kad panašūs pasiūlymai esą padaryti ir Suomijai, nors autoritetingi suomių sluoksniai buvo paneigę tokius gandus, kad ir Suomijai prisieisį siusti savo atstovą Maskvon "pasitarimams". Sovietų oficialus "Pravda" patalpino straipsnį kaip tik tuo laiku, kai atvyko Lietuvos ir Latvijos atstovai Maskvon, apie bėgamuosius reikalus, kuriais pasitarti atvyko Maskvon Lietuvos ir Latvijos atstovai.

Straipsnio autorius Leonin Ivanov sako, kad USSR nori išgelbėti mažasias Pabaltės valstybes nuo "kapitalistinės vergijos" po kuria Britanija ir Prancūzija kietai laikėsi.

SSSR DRAUGINGA LIETUVAI

KAUNAS. — Grįžęs iš SSSR žemės ūkio parodos ministeris J. Krikščionis pasikalbėjime spaudai pareiškė, kad iš to, kaip jį šiltai ir draugingai Sovietų Sąjungoje priėmė kaip Lietuvos atstovą ir iš įvairių pasikalbėjimų su žymiais Sovietų asmenimis jis padarė išvadą, jog Sovietų Sąjunga pasilieka Lietuvai drauginga.

SUSTOJŲ AUTOMATRICOS

KAUNAS. — Skystojo kuro taupymo sumetimais, žymiai sumažintas tarp miestinių ir užmieštinio autobusų skaičius, taip pat sustabdytas susisiekimas geležinkeliais automaticomis.

LIETUVA TAUPO ŽIBALĄ

KAUNAS. — Taupumo ir atšargos sumetimais Lietuvoje suvaržomas laikinai motorino, benzino, gazolino, žibalo ir kt. naftos produktų pardavimas, taip pat laikinai uždrausta parduoti privatiems asmenims ir reikalams kokšą ir anglis. Gyventojams patariama apsirūpinti malkų ir durpių kuru.

Ministrų Tarybos nutarimu dar labiau suvaržomas valiutos bei mokamųjų priemonių išsiuntimas į užsienius.

DERYBOS SU SSSR

KAUNAS. — Šiuo metu Kaune eina derybos su SSSR prekybos atstovu Jefanovu įvairiais prekybos reikalais. Neutrūkus numatoma pradėti derybas ir dėl 1940 metų prekybos susitarimo su SSSR. Be to dar šiemet Sovietų Sąjungoje numatoma užpirti didesnius kiekius druskos, naftos produktų ir anglių. Iš užsienių gaunami pasiūlymai parduoti grūdus už žymiai augštesnes, negu iki šiol kainas.

CHAMBERLAIN BARASI SU LLOYD GEORGE

Britų parlamentas pasisako už Chamberlain

LONDON, spalio 4 d. — Britų premjeras N. Chamberlainas griežtai atmetė bet kokius Hitlerio pasiūlymus, kai jis kalbėjo parlamente, painformuodamas atstovus apie pasikutinės savaitės žinias kaslink dabartinio karo. Kai beveik visi parlamento atstovai nuširdžiai pritarė Chamberlaino žodžiams, tada pakilo senelis Lloyd George, kuris buvo britų ministras pirmininkas laike paskutiniojo pasaulinio karo, ir jis pareiškė, kad britams vis tiek reiktų krepti dėmesys į Vokietijos pasiūlymą taikyti. Jis priminė, kad tas pasiūlymas atneina ne tiesioginiai iš Hitlerio, bet iš neutralinių kraštų pusės.

Šitoks Lloyd George pareiškimas sukėlė karčius ginčus parlamento atstovų tarpe. Prieš Lloyd George tuojau išėjo konservatas A. D. Cooper, kuris esąs Lloyd George kartus priešas. Jis pareiškė, kad L. George nori pasiūlyti britams, kad šie pasitautų vokiečiams.

Nuo to prasidėjo smarkūs barniai tarp N. Chamberlain ir Lloyd George. Chamberlain visą laiką tvirtai laikėsi už tęsimą karo su naciais, kol Hitleris bus išvytas. Jis pabrėžė, kad karas bus tik tada baigtas, kol nebus atstatyta Cekoslovakija ir Lenkija. Toliau, jis priminė, kad Lenkija nėra taip jau svarbus reikalas palyginus su britų interesais visame pasaulyje. Esą reikia sutvarkyti Vokietiją taip, kad ji daugiau nebemėgintų jėga naikinti Prancūziją ir net Did. Britaniją.

Barniai tarp Lloyd George ir N. Chamberlain tęsėsi gana ilgai ir nors atsirado tokių, kurie stojo už Lloyd George, bet dauguma parlamento narių siekti savo tikslų ir grąžinti stojo už N. Chamberlain ir, tokiu būdu, Did. Britanija su Prancūzija kariaus tol, kol Hitleris, jei jau ne pati Vokietija, bus visiškai nugalėtas.

BIULETENIS

PASITARIMAI EINA NORMALIAI

MASKVA, spalio 4 d. — Pasitarimai tarp Lietuvos ir Latvijos atstovų, kaslink narų santykių užmezgimo su USSR, eina normaliai. Maskvos spauda sako, kad sovietams būsią visai nesunku susitarti su visomis Pabaltės valstybėmis. Esą, jau ir Suomijai ruošiamasi pasiūlyti tokį pat "pakvietimą", kokį gavo Estija ir kitos Pabaltės valstybės.

NORVEGAI SUTIKO

OSLO, Norvegija, spalio 4 d. — Norvegija pasiuntė atsakymą USSR, kad sovietai gali naudotis visais jos laivais celulozės pristatymui Anglijai ir Prancūzijai iš Baltosios jūros uostų. Švedija atsakymo dar nepasiuntė.

TURKIJA NEPRIPAŽISTA

ANKARA, Turkija, spalio 4 d. — Nežiūrint, kad Turkija per paskutinius 20 metų palaikė neblogus santykius su USSR, bet Turkijos vyriausybė pareiškė Lenkijos ambasadoriui Turkijoje, kad Turkija nepripažįstanti dabartinio Lenkijos padalinimo.

SWISSAIVTIZKŲ ŪLEIAOS SVETKELLEN

LONDON, spalio 4 d. — Skandinavijos valstybės ir alijantai buvo labai nustebinti, kai USSR užklauzė Norvegiją, Švediją ir Suomiją ar jos sutiktų leisti laivinkystės bendrovėm, kad šios parūpintum laivus, kuriais būtų pristatoma Anglijai ir Prancūzijai celulozės didelis kiekis, kuri būtų transportuojama iš Baltosios jūros rajonų.

ZUVO 600 NACIU

PARIS, spalio 4 d. — Prancūzų pranešimai sako, kad vakarų fronte tapo užmušta apie 600 nacių ir sužeista apie 2,400. Daugiausia nacių žuvo Rhinlando fronte mūšiuose. Karo kalinių esą paimta apie 200 nacių.

ALIJANTAI LAIMESIA

WASHINGTON, spalio 4 d. — Buvęs J. A. V. prezidentas Hoover pareiškė, kad alijantai ir ši karą laimės be J. A. V. pagalbos.

ROOSEVELTAS PERSPEJA

WASHINGTON, spalio 4 d. — Prezidentas Rooseveltas aštriai perspėjo visus tuos kurie slaptai pristato gazoliną svetimų kraštų submarinams, kurie plaukioja netoli nuo J. A. V. krantų. Prieš kurį laiką buvo gauta žinių, kad pasipelnimo tikslais ne kurie biznieriiai pristato svetimiems submarinams gazoliną slaptai, kas pastato į pavojų saugų laivų plaukiojimą Amerikos vandenyse.

NUMUŠE 28

PARIS, spalio 4 d. — Iš vakarų fronto ateina žinios, kad Amerikoje pastatyti kariški aeroplanai yra nepaprastai geros karo mašinos. Esą, prancūzų lakūnai, skrisdami su Amerikos gamybos lėktuvais, numušė 28 nacių aeroplanus, tuo tarpu kai prancūzai prarado tik du savo karo lėktuvus.

NUZUDE PRINCĄ JONUŠĄ RADVILĄ

COPENHAGEN, spalio 4 d. — Lenkų Telegramų Agentūra praneša, kad princas Jonušas Radvila, kuris buvo konservatų partijos vadas Lenkijoje, Lenkijos Raudonojo Kryžiaus pirmininkas bei vienas iš žymiausių žmonių Lenkijoje, buvo sovietų kareivių pagautas jo paties pilyje Olyka, Wholhynia, ir nužudytas.

BRITAI VISTIEK KARIAUS

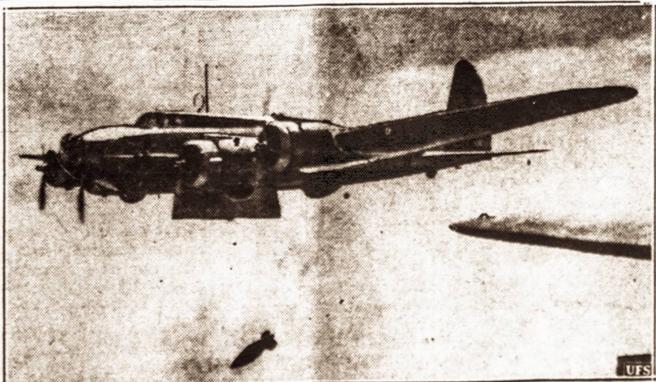
LONDON, spalio 4 d. — Premjeras Chamberlain pareiškė parlamente, kad britai kariaus su Vokietija tol, kol Hitleris bus jos valdovas, nežiūrint, kad ir sovietai išeitų į karą prieš alijantus.

MOSCICKI APSISTOS ŠVEICARIJOJ

BERNE, Šveicarija, spalio 4 d. — Federalinė taryba nutarė duoti leidimą buvusiam Lenkijos prezidentui Ignacy Moscicki apsigyventi Šveicarijoje. Ex-prezidentas Moscicki seniau buvo Šveicarijos pilietis, kai jis dar profesoriavo Šveicarijos universitete Frieburge. Jis priėmė lenkų pilietybę, kai buvo atstatyta Lenkijos valstybė tuoj po didžiojo karo.

MEKSIKA PRIPAŽISTA LENKIJS VYRIAUSYBĖ MEXICO CITY, spalio 4 d. — Meksikos vyriausybė paskelbė, kad Meksika ir toliau palaikys diplomatinis santykius su Lenkijos vyriausybe, nors ji dabar laikinai yra apsisistojusi Prancūzijoje, Paryžiuje.

STOCKHOLM, spalio 4 d. — Latvijos valdžios prekybinis laivas, plaukęs iš Anglijos su akmens anglies kroviniu buvo sulaukytas vokiečių karo laivų Švedijos vandenyse. Laivas su visa įgula buvo nugabentas į vieną iš Vokietijos uostų.

PRATIMAI J. A. V. bomboneis meta 100 svarų bomba iš 15,000 pėdų aukščio taikinį laike parodos Langley Field, Va.

LITHUANIAN DAILY UNITY

VIENYBĖ

Oldest Lithuanian Newspaper 193 Grand St., Brooklyn, N. Y. Telephone: EVergreen 7-7840

Published daily except Sundays and Holidays by Lithuanian Press Corp., Inc.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3, 1879

Advertising rates on application

PRENUMERATA

Table with subscription rates for Brooklyn and elsewhere, including monthly and yearly options.

Lithuanian Press Corporation 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

S. E. Vitaitis - Redaktorius, A. S. Trečiokas - Prezidentas.

MASKVOS AGRESIJA PRIEŠ LIETUVĄ

Rašant šiuos žodžius dar tikrai nežinoma kurias sąlygas Lietuvos politiskam persiorientavimui Kremliaus valdovai patieks.

Et kokias ištikro sąlygas Lietuvai Maskva patieks, tai vargu jas oficialūs Lietuvos šaltiniai paskelbs pasaulio žiniui.

Galutinis išvada apie Lietuvos "susitarimą" su Rusija teks padaryti tik tuomet, kai bus žinoma bent tokie faktai, kurie bus skelbiami viešai.

Ant kiek Kremliaus valdovų žygiai prieš mažutes Pabaltijo valstybes yra žiaurus, ant tiek Stalino politikos taktika yra įdomi.

Niekas, tačiau, neabejoja, kad Stalinas Pabaltijo kraštus pasiima savo globon ne kokiems špomas.

Liūdna, kad ir prieš mūsų senąją tėvynę Lietuvą kesinasi Kremliaus valdovų imperializmas.

SPAUDOS APŽVALGA

Trumpai

Inžinierius J. J. Laskevičius (Lasker) rašas angli kalba knyga, kurioje piešia savo ir draugų pergyvenimus per 20 metų Kinijoje.

Skandžiai, Skandžiai Apsirikio!

Laisvė pritariančiai citavo Vilni, kuri prieš Draugą gimdamosi išdidžiai rašė:

"Kur, kada komunistai, ar Sovietija, užpuolė Lenkiją? Lenkai žino, kad Sovietija jų nepuls. Lenkija yra padariusi nepuolimo sutartį su Sovietija".

Keturios dienos praslinkus, Sovietijos kareiviai jau sveikinasi su nacių kareiviais Lenkijos Brest-Litovsko mieste.

Kaip skandžiai vėl mūsų kairieji tapo prigauti!

Katalikų Federacijos Seimas

Draugo korespondentas sako, Katalikų Federacijos seime Brooklynne dalyvavo 27 kunai ir 66 katalikiškų draugų atstovai.

Idomiausiu dalyku momentais...

buvo kun. Masiulio paskaita apie jaunimo organizavimą ir prof. Pakšto paskaita apie Lietuvą, trukusi keturias valandas!

Tautiškas Namas, Montello, Mass., gavo iš LDS \$10,000 morganinė paskola.

Laisvė pritariančiai citavo Vilni, kuri prieš Draugą gimdamosi išdidžiai rašė:

"Kur, kada komunistai, ar Sovietija, užpuolė Lenkiją? Lenkai žino, kad Sovietija jų nepuls. Lenkija yra padariusi nepuolimo sutartį su Sovietija".

Keturios dienos praslinkus, Sovietijos kareiviai jau sveikinasi su nacių kareiviais Lenkijos Brest-Litovsko mieste.

Kaip skandžiai vėl mūsų kairieji tapo prigauti!

Keturios dienos praslinkus, Sovietijos kareiviai jau sveikinasi su nacių kareiviais Lenkijos Brest-Litovsko mieste.

Kaip skandžiai vėl mūsų kairieji tapo prigauti!

Katalikų Federacijos Seimas

Draugo korespondentas sako, Katalikų Federacijos seime Brooklynne dalyvavo 27 kunai ir 66 katalikiškų draugų atstovai.

Idomiausiu dalyku momentais...

KODĖL LENKIJOS KARIUOMENĖ NEGALEJO ATSLAIKYTI?

Dabar, kai Lenkija jau vokiečių nugalėta ir rusų ir čekiečių okupuota, svetimų valstybių karininkai, karo vadai ir ekspertai spaudoje nagrinėja lenkų pralaimėjimo priežastis.

Is visu tu speliojimū ir priezasčių ieskojimo vienas is rimesiausių bene bus ta, kad Lenkija taip katastrofingai pralaimėjo karą su vokiečiais, ne tiek dėl karinio nepasiruošimo, kiek dėl vokiečių politinių manevrų, kurie Lenkijai, dar prieš karo paskelbimą, surišo rankas ir nedavė galimybes mobilizuoti savo kariuomenę.

Is vokiečių šaltinių ir is kitų, štai kas sakoma tuo reikalu:

Dar kai tarp Lenkijos ir Vokietijos ejo ginčas dėl Danzigo ir koridoriaus, vokiečiai jau Lenkijos pasienyje turėjo užtektinai kariuomenės ir ginklų. Vokiečių karo vadovybė jau buvo iš anksto pagaminusi Lenkijos puolimo planus ir pagal tą planą Hitleris vedė savo politiką.

būtų paskatinęs Vokietiją žygiuoti į Lenkijos teritoriją.

Kada Lenkija paskelbė generalinę mobilizaciją, vokiečiai pradėjo lenkus pulsti ir esama pasieniuose lenkų kariuomenė neturėjo laiko net tinkamai sukonsoliduoti savo jėgas.

Pastebėtina, kad vokiečiai, jau iš anksto žinoję lenkų mobilizacijos punktus, juos pirmiausia ir puolė.

bet politinių aplinkybių sudarėta sąlyga, kuri nebuvo išvengiamą. Lenkijos valdžia vis dėlto kaltinama, kad jeigu ji būtų padėj gerai žinoti ir turėjo kaip nors kitaip jai prisitaikyti, o nereikšti pasauliui, kad Lenkija laukia vokiečių. Jeigu Lenkija būtų spėjusi sukoncentruoti visą savo kariuomenę, tai aišku, kova ir dabar dar būtų ejsi.

ITARTINA ALRK FEDERACIJOS APYSKAITA

Rugsėjo 27 d. Draugų laidotoje telpa Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Federacijos sekretoriaus, p. L. Šimučio, finansinė apyskaita, kurioje pažymima visos Federacijos išdagaautos pajamos ir išmokėjimai.

Table with financial data for the Lithuanian Catholic Federation, including income from various sources and expenses.

Vadinasi, ALRK Federacijos izde Lietuvos reikalams surinktu pinigų dar pasilieka \$956.18. Tame nebūt nieko stebėtino, jei Federacijos abelnam turte ši suma būtų įtraukta kaipo balansas Lietuvos reikalams.

Table with financial data for the Lithuanian Catholic Federation, including income from various sources and expenses.

Taigi kaip matome Federacijos izdo balanse net nepažymėta, kad jos izdas yra skolingas Lietuvos reikalams surinktu iš visuomenės \$956.18 suma. Pagaliau, Federacijos izde net \$372.03 yra mažiau pinigų (cash), negu Federacijai skolinga Lietuvos reikalams. Tokia Federacijos izdo padėtį galima suprasti taip, kad Lietuvos reikalams surinktus pinigus Federacija naudoja savo veiklos palaikymui.

Jokių įtarimų ALRK Federacijai nedarau, tik iškeliu jos apyskaitoje taip stambius netikslumus. Ką istikro šie netikslumai ir neaiškumai reiškia, tai išsamiškai gali paaiškinti tik Federacijos pareigūnai. Negirdėjus jų paaiškinti...

nimo, būtų ne vietoje bet kokius priekaištus ir galutinas išvadas daryti. Neabejoju, kad Federacijos valdyba atkreips dėmesį į jos apyskaitose šį netikslumą ir visuomenę paaiškins tikrąją padėtį bei nieko nelaukdami pasiųs pinigus tiems Lietuvos reikalams, kuriems jie surinkti.

Ypač surinktus Vilniaus reikalams pinigus sumoje net \$839.87 laikyti šiuo laiku Amerikoje yra stačiai prastžengimas. Dabar jau iš Vilniaus yra atbėgusių nemaža lietuvių veikėjų ir nepriklausoma Lietuva, kuriems pagelba labai reikalinga. Reikia atminti, kad ne vien lenkai bėgo iš Vilniaus besitarinant Rusijos raudonajai armijai, bet bėgo ir lietuviai veikėjai ir inteligentai, žinodami kas jų laukia bolševikams Vilniū užėmus.

Praktikuojantis katalikas.

100 metų technikos revoliucija

Žymus vokiečių chemikas Dr. F. Schleieris rašo apie milžinišką chemijos ir technikos pažangą per ateinantį 100 metų. Vis pirma, radio bangos bus panaudotos į didesles atstumias elektros energijai persiųti, rūkams ir debesims išsklaidyti ar sukoncentruoti. Per tą laiką bus išrasti dabartiniai elektros šviesos šaltiniai, o jų vietoje atsirasianti tam tikra cheminė šviesa. Po šimto metų energijos tiekimas bus visai skirtingas. Grynas anglis dėl sumažėjimo jo kasyklų nebus vartojamas, o paplis iš anglies gaminama sintetinė nafta. Ypač didelio dėmesio Dr. T. Schleieris teikia atomo skaldymui. Padaryti ir atbedaromi bandymai atomo skaldymo srityje žada neįsivaizduojamai milžinišką perversmą pasaulyje. Atomo suskaldymo diena busianti naujos eros pradžia.

Liet. Atstatymo B-vės Likvidacijos Komisijos nario pareiskimas

S. m. rugsėjo 1 d. Vienybės editoriale Lietuvos Atstatymo Bendrovės reikalu tarp kitko parašyta: "Najaugi skundėjai negalėjo palaukti iki likvidacijos komisija baigs savo darbą..."

Apart to, spaudos dalyje neseniai tilpo p. A. Mikalausko, B-vės pirmininko straipsnis, kuriame tarp kitko ir parašyta: (1936 m. seime) "... nutarė bendrovės turtą likviduoti ir gautą pinigų sumą išdalinti šerinininkams. Tas darbas buvo pavestas specialiai tam reikalui išrinktai komisijai, į kurią įėjo dr. B. K. Vencus, J. Ambraziejus ir Lietuvos vice-konsulas P. Daužvardis, kurio vietą vėliau užėmė Jonas Budrys. Lietuvos Generalinis Konsulas New Yorke."

Kaip 1936 m. šerinininkų seimo išrinktos likvidacijos komisijos narys, turiu garbės pastebėti, kad nepaisant p. pirmininko pareiskimo, deja, ši komisija negali savo darbo "baigti", kadangi ji dar negavo galimybės to darbo netgi pradėti, ir ligi šiol direktoriai tebedava visus bendrovės reikalus.

Pati mūsų komisija turėjo, berods, porą posėdžių, ligi jos pirmininkas p. Daužvardis išvyko Chicagoon ir savo vietą užleido p. Budriui. Šiais metais įvyko tik vienas komisijos posėdis. Pernai ir šmet atskiri komisijos nariai buvo keliais atvejais kviešti į direktorių posėdžius, kur paaiškėjo, kad bendrovės turtas yra likviduojamas. Likvidacijos komisijos nariai tokiuose posėdžiuose dalyvauja tik patariamuoju balsu, o nutarimus daro ir vykdo patys direktoriai. Komisija iš direktorių negavo jokio turto nei reikalų, ir direktoriai mus informavo, kad jie patys per tris metus turtą supinigins ir likviciu sumą atiduos komisijai išdalinti tarp šerinininkų.

Dr. B. K. Vencus, Likvidacijos Komisijos narys.

ARIMO ČEMPIJONAS.— Carl Hageman iš Wheatland, Ill., laimėjęs pasaulio arimo čempiono vardą. Vaizde matyti laimėtojas su taure rankoje, sėdintis ant plūgo, kuriuo laimėjo rungtynes.

LIETUVOS TAIKINGAS NUSISTATYMAS

Rusams užėmus Vilniū amerikiečių lietuvių komunistų laikraščiai kelia ginčus, kaltindami Lietuvos valdžią, kad ji karine jėga neatsiėmė iš lenkų Vilniū.

Mes neturime vieno dalyko paneigti, tai Lietuvos nusistatymo laikytis neutraliai šiame kare ir taipgi taikingu būdu spręsti reikalus ir ginčus su savo kaimynais. Ten, ant vieto, Lietuvos valdžia gerai žinojo sąlygas kokiomis galėtumėm Vilniū atgauti. Jeigu kartinis žygis buvo per daug rizikingas, arba pasiskelbto neutralumo sulaužymui, arba Lietuvos nepriklausomybės sau-

gumui, jie į tokį žygi nesileido. Juk reikia atsiminti, kad Sovietietų kariuomenė buvo įsakyta okupuoti visą Vilniaus ir Baltgudijos kraštą ir siūsti ten Lietuvos kariuomenę prieš kitą ton linkmės žygiuojančią kariuomenę galėjo būti pavojinga.

Lietuvių užėmimas Vilniaus miesto dar nebūtų išrišęs sienų klausimo, be ypatingo susitarimo, todėl Lietuvos pasielgimas mums turėtų atrodyti protingas. Jeigu Sovietai turėtų okupuoti visą Vilniaus ir Baltgudijos kraštą ir siūsti ten Lietuvos kariuomenę prieš kitą ton linkmės žygiuojančią kariuomenę galėjo būti pavojinga.

DIEVAS, KARALIUS, AR ŽMOGUS?

Tolimųjų rytų Japonijos auganti didžioji imperija kas kartą darosi pavojingesnė tolimų rytų gyvenančiai baltajai rasei.

Vadinama rytų saulės tekėjimo didžioji imperija, ir imperatorius Hirohito jau yra jos šalies 124-tas valdovas. Ir jis skaitosi pasulyje antras galinģas imperatorius. Pirmasis galinģiausias yra Anglijos imperatorius Jurgis VI.

Jonų imperatorius laikomas labai didžiai dievišku, ir net kaipo dangaus karalystės sūnus. Jų šalies žmonės nevalia tiesiog į jų akimis dirgtelti, nes galima pasilikti aklu.

Visoj Japonijoj tebesiranda tik keli jo paveikslai, ir tie kurie randasi yra gerai apdengti celopinu.

Gydytojams nebuvo valia grynomis rankomis pajudyti kūnais jo mirusiųjų tėvų ir protėvių. Turėjo dėvėti šilkinės pirštines, net ir rūbšviams nebuvo valia jų nei kaip palylėti mieruojant jiems apsiastus.

Kada dabartinis imperatorius gotvėmis važiuoja, tų vietų visų namų langai būna uždangomis užtraukti: Vieną kartą gautų policininkui betvarkant gatvių judėjimą, imperatorius pasirodžius, jis savo akis prisidings nurodė klaidinģai važiuoti. Už savo kaltę jis greit pasikorė.

Imperatorius savo valdovu, dar tiktais tris kartus jis pats prisileido trumpam laikui pasikalbėti svetimsalių laikraščių korespondentus, ir yra paskirta \$100 vertės bonų, jei bent kurie korespondantai galėtų prie jo prieiti be jo paties prisileidimo.

Jis būna veik be jokių draugų. Jis visada važinėja dideliame raudoname automobilyje, ir niekas kitas visoj Japonijoj negali turėti tokio spalvoto automobilio.

Du kartu buvo pasikęsinta ant jo gyvybės 1923 metais, jaunas vyrukas revoliucionierius ir jį paleido kelis šūvius; bet jam nepataikė. Ir tasai nusikaltėlis tuojaus buvo pakartas, 1932 m., vienas nacionalistas korjietis paleido bombą, tą syk irgi jo neužgavo tiktais arklius sužeidė.

Kada Hirohito buvo 19 metų amžiaus kunigaikštis, jis vietoje Europoje. Šitas jo pasielgimas labai pykdė senuosius valdovus. Jie Europoje, linksmai laiką praleido, ir buvo pasiekęs žymumo tokio pat, kai buvo žinomas Anglijos Prince of Wales. Jis besilinksmindamas visiems buvo pasakęs: aš jaučiuosi sergančiu ir didžiai priilstančiu visada bežiūrint į policininkų veidus.

Pastojus imperatorium labai mažai jis būna matomas žmonėse, ne taip kaip Anglijos imperatorius tankiai būna visur važinėjamas, kaip namie taip ir po kitas šalis.

Imperatoriaus žmona karalienė, tokiu pat būdu elgiasi tose pačiose gyvenimo sąlygose. Jiems užgimė šeši kūdikiai. Iš jų gyvena dvi dukterys ir du sūnūs.

Vincas J. Vysnius.

Rygoje pasibaigė Pabaltijo radijofonų konferencija, per kurią aptarta įvairių, visus Pabaltijo kraštus liečiančių reikalų.

RADIJAS

VIENYBĖS skaitytojų informacijai ir parėmimui Amerikos lietuvių radijo programų palaikytųjų kultūrinį pastangų, pastoviai skelbime dienraštje visas Amerikos lietuvių radijo programas. Specialiai radijo programų pranešimai skaitysis apmokamais skelbimais.

NEW YORKO IR NEW JERSEY APYLINKEJE

LIETUVIŲ RADIO DRAUGIJOS J. Ginkaus vadovaujamos programos pirmadienis 8:15 val. vakare, ketvirtadienis 7 val. vakare, ir WCWN 1500 klc. (girdimos New York, New Jersey ir Penna., bei Conn valstijų dalyse)

JONO VALAIČIO "Voice of the Lithuanians" programos intradradiais, ketvirtadienis ir šeštadienis 5:30 val. popietį ir WCWN stoties 1500 klc ir skelbiamas nuo 9:30 val. ryte ir WHOM stoties 1450 klc. (pastorėji girdima ir Conn, bei Penn. valst.)

VINCO MATUSEVIČIAUS programa šėštadienis nuo 9 val. ryte ir WBWN stoties 1350 klc. (girdima ir Penn, bei Conn. valst.)

JUOZO RATKAUS programa sekmdenis nuo 9 val. ryte ir WHOM stoties 1450 klc. (girdima ir Penn, bei Conn. valst.)

IŠ TORONTO PADANGĖS

Kanados karo atgarsiai

Krašto apsigynimo ministras Norman McLeod Rogers pranešė, kad pirmą Kanados kariuomenės diviziją, susidedanti iš apie 32.000 karių, greit bus pasiūsta į Europą prieš Hitlerį. Į šią diviziją įeina visų provincijų nereguliarės (non-permanent) milicijos dalys. Nereguliarė milicija labai panaši į Lietuvos šaulių organizaciją, išskyrus, kad ir taikos metu ji randasi reguliarių kariuomenės štabo jurisdikcijoje.

Nors toksai nusprendimas pasiūsti diviziją į užjūrį išaukė kai kam nusistebejimą, ypač kuomet paskutinis parlamento susirinkimas pasisakė prieš siuntimą, tačiau visa Kanados spauda ir visuomenė tam karštai pritaria.

Ginklų ir amunicijos gamyimas, kokio tikėtasi, kol kas dar mažai pradėtas. Bet kad prie to einama paaiškis iš apsigynimo ministro Rogers pranešimo, kad jo štabas ruošia sąrašą įvairių amatų - profesorų ir įsakys kariuomenės rekrutavimo pareigūnams nepirkti kariuomenę lavintų darbininkų, kurie bus reikalingi karo pramonei.

Paskelbus karą pasiskleidė gandai, kad daug aukso kasyklų užsidarys arba auksa gamyba sumažės, kaip būdavo kiekvieno karo metu. Toki gandai palietė daug ir lietuvių, kurių nemaža aukso kasyklose dirba. Dabar paaiškėjo, kad tokie gandai sklėdėsi be pamato ir Kanados valdžia rūpinasi ne tik palaikyti dabartinę aukso produkciją, bet net ją pakelti, kad sunormuoti dolerio standartą. Reikia pridurti, kad Kanada yra trečia šalis pasaulyje pagaminanti daugiausiai aukso.

Kanados Karališka Raitoji Policija jau pradėjo suregistruoti visus Vokietijos piliečius. Jiems duota 30 dienų laiko prisistatyti tokiai registracijai. To nepadarė, bus nubausiti piniginiai ir internuoti koncentracijos stovyklose.

Si registracija nepaliečia vokiečių, kurie įsigijo Kanados pilietybę arba yra pilietais neutralių valstybių. Apšauktu jama, kad Kanadoje randasi 473.000 vokiečių, iš šio skaičiaus 174.000 Ontarijos provincijoje, su apie 9.000 Toronte. Daugiausia jų gyvena ūkiuose vakarinėje provincijoje.

Einant dabartiniais Kanados įstatymais moteris Kanados piliete, ištekdama už Vokietijos piliečio automatiškai praranda savo pilietybę. Tačiau įstatymai tokiai moterei susivėdusiai su priešų piliečiu (enemy alien) leidžia paduoti prašymą Kanados valstybės sekretoriui dėl atnaujinimo pilietybės. Tokiai prašymas turi būti paduotas į metus laiko, kitaip ji nustos pilietybę ant visados. Rodos šis įstatymas nepaliečia moterų susivėdusių su neutralių valstybių piliečiais.

Iki šio laiko įvyko šimtai formalių ir neformalių suarštavimų. Šimtai galimų Hitlerio - Štalino - Mikados ašies sabotaznikų, kaip laikraščiai padūda, jau randasi koncentracijos stovyklose. Daugiausiai jų internuota stovyklose Citadel, Quebec, Fort Henry, Kingston, Ont., ir Kananas, Alberta. Didelė koncentracijos stovykla statoma Petawawoje, kur bus perkelti Kvebeko ir Ontarijos internantai.

Internantai rūšiuojami į dvi rūšis: priešų valstybių piliečiai (enemy alien), kurie gali apeliuoti į apskritis (County) teismą pasisteisinti, ir internuoti pagal karo apsigynimo

patvarkymą No. 21, kuriu apeliacija nagrinės specialė komisija pirmininkaujant teisėjui F. H. Smily. Tačiau, patvarkymas (regulations) 21 suteikia teisingumo ministru plačias teises "sulaikyti" karo metu asmenis, kurie pasirodytų pavojingais visuomenės ir valstybės saugumui.

Vienas torontietis lietuvis gyvenantis Parkdale rajone nusiskundžia, kad jį koki tai pareigūnai įregistravo rusu, nežinint jo protesto. Taip įregistravo dėl to, kad gimęs Rusijoje. Dabartiniu laiku būti užrekorduotu rusu ar vokiečiu rodo si kad tai kaltė pačių lietuvių nepajėgumo išaiškinti tinkamai dalyko tokiems registrantams.

Tokiems pareigūnams turėtų būti plačiau paaiškinti, kad mes esame gimę Lietuvoje, o ne Rusijoje arba Vokietijoje, kurios laikė tą kraštą pavergę. Atmintime, kad tautybė nieko bendro su pilietybe neturi. Kanados cenzo departamentas šios taisyklės visuomet prisilaikydavo. Paikmime; pavyzdin. Suvienuytų Karalystę (United Kingdom) tvarką: Anglija, Škotija ir Airija. Anglijoj gimęs užrašomas anglu, Škotijoj - skotu, Airijoj - airiu. Jie visi gimę Britanijos piliečiai, bet visur užregistruojami pagal gimimo kraštą. Be to jie visi vienodai kalba - angliškai. Šiuo klausimu lietuviu byla dar lengvesnė.

K. Burė

SLA 236 kuopos 5 metų paminėjimas

Toronto, Ont., Canada

Rugsėjo 23 d. ukrainų sveitainėje, 404 Bathurst St. įvyko SLA 236 kuopos penkių metų nuo įsisteigimo paminėjimas, kuriame dalyvauti pakviesta ir SLA prez. Bagočius. Minėjimo programa buvo tokia: 6 val. vak. surengta vakarienė dėl naujų narių, kurie prisirašė per pereitą vaju prie 236 kp. ir jų perstatymas prez. Bagočių. 8 val. prasidėjo prakalbos. Programos vedėjas A. Kuniutis, kuopos pirm. pakviestis kalbėjo SLA 236 kuopos narius. Kalbėjo A. Frenzelis, apibūdindamas nuo įsisteigimo kuopos ir jos veiklą iki dabartinių laikų. Sūnų, Dukterų Draugijos atstovas tarė keletą žodžių, pareikšdamas, kad tarp draugijų būtų sutikimas ir viena antrai draugijos nedarytų kliūčių veikti.

Palinkėjo geros ateities vietinei kuopai ir SLA. Po to kalbėjo SLA prez. adv. J. F. Bagočius, taipogi apibūdindamas nuo įsisteigimo SLA organizacijos iki šiam laikui nuveiktus didelius darbus visose srityse ir pažymėdamas, kad ir dabar dar neturim sustot vietoj, kad ir 15 tūkstančių narių turėdami SLA organizacijoje. Visi trys Susivienijimai Amerikoje turi tik 35 tūkstančius narių, o lietuvių Amerikoje skaitoma apie milijoną, tad visiems susivienijimams ir kitoms draugijoms yra darbo įtraukti dar neorganizuoti lietuvis prie organizacijų. Ypač kaip mes lietuviui neskaitytina tauta būdami, privalome dar daugiau rūpintis susivienyti ir didesnes organizacijas, kad atsparaus būtime nuo pakrikimo tarpe didžiųjų tautų.

Po prakalbų pasirodė ant scenos keletas ukrainiečių jaunuolių, kurie buvo kviesiti pademonstruoti savo tautiškus šokus ir dainas. Gražiai atliko savo programą ir publika smarkiai plojo. Po to Aušros choras, diriguojant P. Motėjūnui ir pianu akompanuojant L. Pociūi, sudainavo keletą dainų, kurios dainavo lietuviams.

Daugelis Kanados pulkų jau turi surinkę ganėtiną vyrų skaičių ir tolimais rekrutavimą sustabdė. Fabrikai jau siuva vyrams uniformas ir planuojama dvi divizijos savanorių

KANADOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

Į KONFERENCIJĄ—J. A. V. paskretorius Summer. Wels su poniu išvyko į Panamą dalyvauti Pan Amerikos konferencijoj.

KANADOS ŽINIOS

Quebec'o provincijoje paskelbta rinkimai į seimelį ir matyti, jie virst provincijos gyventojų prancūzų išraiška nuomonės dėl Kanados dalyvavimo kare Europoje. Tokia rinkimų spalva nepatinka federalės valdžios vadams Ottawoje, kurie, sako, kovos prieš Quebec provincijos ministrų pirmininką Duplessi visomis spėkomis. Todėl šitie rinkimai kelia didelio dėmesio. Kandidatų kalbos per radiją yra cenzūruojamos, bet spauda ir susirinkimai dar nevaržomi.

Montrealo Royal Mounted policijos viršininkas paskelbė, turįs jau 120 vokiečių areštavęs ir uždaręs stovyklon ties Kingston, Ontario. Pajūrio provincijose, sakoma, areštuota 20 nacių, o ties Calgary, Alberta, stovykloje uždaryta 145 naciai ir vokiečiai. Visi šie vyrai bus laikomi iki karo pabaigos.

Kanada pasirodusi ilgam karui

Kanados vyriausybė padarė viską reikalingą ilgam karui. Ji piliečius apdėjo padidintomis mokesčiais, o pramonę ir

Kanados darbo unių kongresas Londone, Ontario, priėmė rezoliuciją, kurioje ragino darbininkus šalintis fašizmo ir komunizmo idėjų, nes jos nesutinka su darbo žmonių tikrąja gerove. Kitą metų kongresas susirinks Vancouver mieste. Lietuvių atstovų šiame kongrese nebuvo, nes unijinis sąjūdis tarp Kanados lietuvių dar silpnokas.

Delfi apylinkės tabako augintojus surūpino žinia, kad Anglija uždraudus savo pirkliams apmokėti už Kanadoje pirktą tabaką anglų pinigais, ir net Kanados doleriais. Tabako rinkos smukimas palietė ir keletą lietuvių tabako augintojų. Nekurie jau buvo gerokai įsikūrę.

Daugelis Kanados pulkų jau turi surinkę ganėtiną vyrų skaičių ir tolimais rekrutavimą sustabdė. Fabrikai jau siuva vyrams uniformas ir planuojama dvi divizijos savanorių

Tėvynės meilės jausmus, ir to paties Aušros choro narė p-lė M. Pociūtė dainavo solo. E. Vaskelytė ir A. Mackevičiūtė dainavo dueta. Publikai labai patiko savo pasirodymu, kad jaunos mergaitės yra pasiryžę ir aukštesnio laipsnio siekti dainavime. Ir kaip bematant greitai laikas praėjo. Nedaug laiko liko ir pasirodė prie geros lietuviškos muzikos. Visi skirstėsi į namus linksmi ir patenkinti. Iš daugumo teko girdėti, kad ir daugiau būtų tokių patirgimų, nesigailėtų ateiti. —A. A.

prekybą (bei pinigus) pavedė centralinei kontrolei, kuri prižiūrės, kad karo reikalams būtų pirmenybė. Kareivinėse ir laukuose mokosi dvi divizijos savanorių karių, ir daugiau karių nebeprisiima, nes turima užtekina.

Joks Kanados pilietis negali pirktis svetur, ar parduoti svetur prekių virš šimto dolerių vertės be leidimo. Jis negali išvežti pinigų virš šimto dolerių be leidimo. Amerikos piliečiai, atvažiuojanti svečiuotis Kanadon (jiems jokių suvaržymų nėra) privalo pasakyti, kiek pinigų Kanadon įveža, ir tiek galės atgal išvežti. Ottawoje paskirta komisija, kuri prižiūrės, kad niekas kainų nekeltų ir prekių nesurpinkintų spekuliacijai. Kontrolės komisijos paskirtos laivams ir kviečiams parduoti. Laikraščiams, radijui ir susirinkimams įvesta cenzūra, kuri paliečia net rinkimų agitaciją. —Tik tak.

MONTREALO KRONIKA

Spalio 15 d. Vytauto klubas ruošia Vilniaus vakarą, tik, deja, negirdė, kad penkų ruošūsi paskirti kuriam nors tautiškam reikalui.

Pirmadienį palaidota jauna mergina, Jadvyga Pažusytė, 25 metų amžiaus.

Montrealo lietuviai labai susirūpinę Lietuvos likimu, nes dauguma tik neseniai iš Lietuvos ir karštai savo tėvynę myli. —Rep.

Pranešimas

Aušros choro vedėjai yra pasiryžę ateinančiam žiemos sezonui daugiau laiko skirti dainų mokytis. Todėl kviečia mylinčius dainas prisirašyti prie choro naujus narius, kur yra smagu laikas praleisti suėjus daugeliui į praktikas ir parengimus, ne kaip tuščiai laikas praleidžiant. A. A.

ŽYMAUSI ANGLIJOS KARO VADAI

Anglų laikraščiai plačiai rašo apie žymiausias savo karo vadus, kuriems dabartinio karo metu teks pasiimti atsakingą kariuomenės vadovybės našta. Anglų spauda teigia, kad Anglijos kariuomenę ves tokie vyrai, kurie yra daug didesnio patyrimo nei Didžiojo karo anglų kariuomenės vadai. Anglų feldmaršalas Trenchas, Haygas ir kiti 1914 m. teturėje palyginti nedidelį karinį patyrimą, įgytą burų ir kituose karuose. Visai kas kita esą dabar. Beveik visi aukštieji Anglijos kariuomenės vadai esą kariavę 1914-1918 metų Didžiam kare ir čia įsigiję puikiausią praktiką.

Siuo metu vienas pačių žymiausių Anglijos kariuomenės vadų esą Anglijos generalinio štabo viršininkas gen. Gortas. Spėjama, kad ir dabartinio karo jis pasiliksis savo vietoje. Dabar gen. Gortas yra 53 metų amžiaus. Jis buvo pakeltas į šią vietą palyginti jaunas, nes Anglijos kariuomenės štabo viršininkas tokio amžiaus esą pirmą kartą. Gortas Didžiam kare buvo du kartus sužeistas. Sužeistas būdamas savo batalioną gen. Gortas vedęs gulėdamas neštuvuose, sprendžiamuoju gi mušio akimirksniu jis iš neštuvų išsokęs ir atsistojęs ant kojų. Suorganizavęs užimto baro apsaugą, gen. Gortas iš nuovargio nualpęs. Kitas reikalingas Anglijos ka-

SUVARŽĖ

KAUNAS.—Be jau esamų suvaržymų išvykti į užsienius, dabar karui kilus, ir daugelis kitų valstybių apskunio pravažiavimą ir įvažiavimą svetimsaliams. Valstybėms pakelbus mobilizaciją, Kaune labai mažai beliko svetimsalių. Visa eilė Lietuvos piliečių ruošėsi išvažiuoti į Pietų Ameriką ir kt., bet, susisiekti pasunkėjus, visi liko namie.

VIENYBĖS SKAITYTOJŲ DĖMESIUI

Dažnai tenka išgirsti VIENYBĖS skaitytojus nusiskundžiant, kad jie negauna reguliariai mūsų dienraščio. Iš savo pusės galime užtikrinti visus, kad dienraštis išsiunčiamas visuomet reguliariai tuo pačiu laiku, todėl kiekvienas skaitytojas privalo laiku ir reguliariai dienraštį gauti. Jei kokie nereguliarumai pasitaiko, tai ne iš mūsų kaltės.

Nereguliarumai Dienraščio Gavime

Taigi šiuo prašome visus skaitytojus, kurie dažniau nereguliariai dienraštį gauna, pranešti raštu apie tai VIENYBĖS administracijai, pažymint savo adresą ir visus nereguliarumus. Būtų dar geriau, kad keli VIENYBĖS skaitytojai vienu laišku tokius nereguliarumus praneštų, visi pasirašydami tą pranešimą.

Prašymas Prenumeratoriams

Prašome visų VIENYBĖS prenumeratorių nieko nelaukiant prisųsti prenumeratą už laikraštį, kai tik prenumerata pasibaigia. Atminkite, gerbiamieji, kad dienraščio išlaikymui reikia daug lėšų ir niekas jokių reikmenų laikraščio leidimui veltui neduoda — viskas reikia pirkti, darbininkams reikia gyventi ir todėl be algų negali dirbti. baigia prenumerata prašome tuojus atnaujinti. O kuomet gaunate paraginimą iš administracijos prenumeratą atnau-

rinti, tai susimildami be jokio atidėlioimo atnaujinkite prenumeratą. Pasitikime Jūsų, gerb. skaitytojai, parama mūsų visų reikalams tarnaujančio dienraščio palaikymui.

Prašome Paremti VIENYBĖS Spaustuvės Modernizavimą

Visi Amerikos lietuvių laikraščiai renka aukas savo spaustuvų modernizavimui ar patalpų įtaisymui. Tad ir VIENYBĖI apsieiti be tokios visuomenės paramos savo spaustuvės modernizavimui ir laikraščio spausdinimo tobulinimui neįmanoma. Todėl VIENYBĖS leidėjai įkūrė Spaustuvės Modernizavimo Fondą ir prašo visus geros valios lietuvius, VIENYBĖS draugus ir rėmėjus pagal išgalę paremti šį fondą. Kuris aukos šiam fondui mažiau 25 centų, kiekvieno vardas bus paskelbtas VIENYBĖJE.

Prašome visus kas kuo galite, paremti savo dienraščio palaikymą. Spaudos darbai, paskelbimai, laivakortės į Lietuvą ar savo giminių parsikvietimas į Ameriką bei kt. viskas žymiai prisideda prie dienraščio palaikymo. Todėl prašome visus VIENYBĖS skaitytojus, draugus ir rėmėjus visuomet atsiminti savo dienraštį ir su visokiais reikalais kreiptis į jo administraciją sekančiu adresu: Lithuanian Press Corp., 193 Grand Street, Brooklyn, N. Y. VIENYBĖS Administracija

Išėjo iš spaudos naujai pertaisyta ir patobulinta

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA

Sutaisė ir papildė kun. Dr. J. Starkus

Gramatikoje išdėstyta: Fonetika, Morfologija, Sintaksė.

Visos kalbos dalys ir pagrindinės rašybos taisyklės

Linksnavimas ir asmenavimas. Kirčio mokslas ir rašyba

KAINA NUPIGINTA. TIK \$1.00 (DOL.)

Tuoju reikalaukite VIENYBĖS administracijoje

193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Kam yra patogų reikalaukite pas Liet. Spaudos B-vės prez. A. S. TREČIOKĄ, 314 WALNUT ST., NEWARK, N. J.

zingeidus, pamokinant. Pirmoji knygos dalis 'MY WILL' Knyga anglų kalboje parašyta lietuvių-imigranto. Turinys (Mano Testamentas) taikoma čia augusiam lietuvių jaunimui. Antroje daly 'FRAGMENTS OF TRUTH' telpa 600 originalių patarlių, epigramų, sveikatos satyras. Nedaug knygų atspauda. Gražiais audeklo aparais \$1.75 su prisuntumu. Siųsdami užsakymus adresuokite:

M. P. BRAZAUSKAS

25 Congress Avenue, Waterbury, Conn.

VIENYBĖ

1939 m., spalio-October 5 d.

Masinis Vilniaus užgro- bimo minėjimas

Jau vėl priartėja tos liūdno- sios 19-os metų sukaktuvės kaip minime ir liūdimė netekę mūsų žalosios sostinės Vilniaus, kuris mūsų mintyse ir lūpose visada stovi ir minimas.

Jau devynioliktą kartą susi- rinkime paminėti Vilniaus ne- tekimo, kada klastingi lenkai neteisėtu būdu išplėdė Lietuvos sirdį — sostinę Vilnių. Bet ši- met tas minėjimas bus gal skir- tingas nuo anų minėjimų.

Didžiojo Brooklyno patrijo- tingoji lietuvių visuomenė šį pirmadienį, spalio 9 d. kaip tik užgrobumo dienoje, 8 val. vak. Susivienijimo salėje, 197 Grand St., Brooklyne, rengia didžiulį Vilniaus užgrobumo paminėjimą. Minėjimo progra- ma bus didelė ir sudėtinga. Bus žymių kalbėtojų ir dabartinės padėties Europoje aiškintojų. Be to, tūli kalbėtojai paaiškins Vilniaus miesto dabartinę pa- dėtį patekusį į Rusijos rankas ir koks likimas gali būti to se- no ir strateginiai žymaus miest- to pasikeitęs Europos žemela- piui ir nušlavus Lenkija.

Visi šie klausimai lietuviams yra ypač šiandien svarbūs ir kiekvienam suka galvą. Lietu- vos likimas kiekvienam Lietu- vos sūniui-dukrai rūpi daugiau nei savi asmeniškai reikalai.

Minėjimo platesnė progra- ma bus pranešta spaudoje mi- nėjimo rengėjų. Sekite ypačiai dienraštį Vienybę ir įsidėmė- te šio artėjančio pirmadienio masinį minėjimą.

J. Smitrus perkėlė savo biznį

Jau buvo spaudoje žymėta, kad J. Smitrus laikęs užkan- džių stendą, dabartinio laiku savo biznį perkėlė į naują vietą ir padidino. Naujos vietos adresas yra 132 French Street, New Brunswick, N. J.

Brooklyniečiai ir šiaip pa- žįstamieji prie progos lanky- damiesi toje vietoje, su malonu- numu ponų Smitrų bus sutik- ti ir priimti.

Amer. Liet. Sporto klu- bas - Queens A. C. 3:3

Praėjusį sekmadienį, spalio 1 d. 2 val. popiet Long Island Victory Field stadione įvyko futbolo rungtynės tarp A.L.S. C. ir Queens A. C. futbolo komandų (abi komandos priklu- so Rytinių Apylinkių Lygai — Eastern District League). Run- gtynės baigėsi lygiomis, rezul- tatu 3:3.

Rungtynėse publikos matėsi labai mažai, nes buvo lietin- gas oras, kas taip pat trukdė išvystyti lošimo taktiką abie- jų komandom. Bet nežiūrint to, rungtynės ėjo labai gyvai. Amer. Liet. S. C. komandos sąstatas buvo: Atkočius, Ub- revičius, Petrenas, Marcelynas, Beleckas, Lubinskas, Jurkevi- čius, Sližys ir vartininkas Lukošius. (Dėl Lygos paspor- to kelių mūsų komanda lošė vienu žaidiku mažiau. Teisėjas buvo Lygos paskir- tas ir sprendė bešališkai.

Pirmame kėliny lošia abi ko- mandos atsargiai ir tik kėlimui įpusėjus priešas pasiekia 2:0 savo naudai. Tačiau mūsų šiek- ti nenusigąsta, nes neužtarnauti golai, iš kurių vienas buvo sa- volūdis. Po kelių minučių teis- sėjas duoda pabaudai ženklą Queens A. C. žaidėjui. Pabauda — 11 metrų į priešą vartus išnaudoja Petrenas, siudamas "bomba." Po to netikėtai dar vieną siūncią į vartus Marce- lynas, paversdamas antru go- lu ir tokiu būdu pirmas pus- laikis baigėsi 2:3 Queens A. C. naudai.

Antrame kėliny matėsi di- desnis įtempimas ir vystėsi kombinacijos. Mūsų A.L.S. futbolistai stengėsi išplėsti per- galę iš Queens A. C., kurie jau prieš antrojo kėlinio pabaigą rungtynes vedė 2:3 savo nau- dai. Jau pirmomis antroji kė- linio minutėmis mūsų šiek- ti iniciatyvą į savo rankas ir persvara didėjo. Staiga įvykdo centriniai keletą kombinacijų ir prasišveržė Petrenas kerta nesulaikoma priešui golą, išlygin- damas rezultatus 3:3. Mūsų- kiai spaudžia priešą ir apgula jų vartus, nors keletą progų buvo, bet neišnaudota. Priešas lošia tik pasiveržimais, staiga

sudaro neišvengiamą golą. Ta- čiau mūsų vartininkas Luko- šiūnas didelio drąsumo dėka, jį likviduoja. Pasigirsta teisėjo švilpukas, kuris pasiūlo abiejų komandų kapitonam nutraukti rungtynes, nes lietus pila, kaip iš kibiro. Kapitonam sutikus, rungtynės ir baigiamos rezul- tatu 3:3.

Spalių 9-osios dienos minėjimas

NEWARK, N. J. —Vilniaus užgrobumo sukaktuvių paminė- jimą rengia Vasario 16 d. ben- dras komitetas. Paminėjimas ir prakalbos įvyksta sekmadie- nį, spalio 8 d. išvakarėse tų liūdnu sukaktuvių.

Minėjimas įvyksta šv. Jur- gio Dr-jos salėje, 180-2 New York Ave., Newark, N. J. Kal- bės J. Tysliava, V. Bukšnaitis, ir kun. Ig. Kelmelis. Bus ir kitų pramogų pritaikyta dienos reikšmei.

Į minėjimą įėjimas nemoka- mas. Vietos ir apylinkės lietu- viai kviečiami minėjime skait- lingai dalyvauti.

Smarkiai pakėlė prekių transporto kainas

New Yorko laivų transporto bendrovių atstovai buvo susi- rinkę apsarstyti dabartinės padėties. Jie nutarė pakelti 33-50 nuosimėjų prekių trans- porto į Europą ir Pietų Ame- riką kainą. Transporto kainos pakėlimas aiškinamas padidėju- sia rizika, gabenant užpirtas prekes, ir padidėjusiomis išlai- domis.

Apvogė garažo savi- ninką

Pereitą antradienį apie 9 val. ryto atėję 5 vyrai į automobi- lių garažo raištinę, 509 West St., Bronx, atėmė iš savininko turinčius \$500 pinigų ir dar pasiėmė automobilį mėgino pa- bėgti. Išvažiavę į gatvę susi- dūrė su troku. Tada pabėgo pėsti ir nepavyko jų susekti.

Policija deda pastangas plė- šikus sugauti.

Lietaus krituliai su- mažėsia

Per beveik ištisas tris dienas siautė lietus. Gal jo net per daug buvo, nes vietomis patvi- no upės ir kai kurios žemesnės vietos buvo pasemtos.

oro tyrimo biūro praneši- mais lietus rytinėse valstybėse sumažėsia. Lietaus debesys pa- sukę į vakarus. Reikia tikėtis sauso ir net saulėto oro.

Kiekvienas VIENYBES skaitytojas turi prisiminti savo pareigą ir savo prenumeratos mokesčių parenti dienraščio leidimą

Pietų polius gali palaukti. — Lieut. Comm. Lincoln Ellsworth su savo žmona grįžo iš Šveicarijos. Jis yra pietų polio tyrinėtojas, bet, anot jo, kai Europoj tūkstančiai jaunų vyrų miršta karo laukuose, tai pietų polius gali palaukti...

Great Neck'o lietuvių žinios

GREAT NECK, L. I. —Pa- galiau mūsų miestas, ypač lie- tuvių kolonija praturtėjo vienu, bet labai svarbiu bizniu, ir pora malonių kaimynų pp. M. Urbonų. Apie trys mėnesiai at- gal pp. Urbonai čia atsidarė drabužių krautuve, 87 Steam- boat Rd. (J. Kasmocienės na- me). Dabar mūsų kolonijos žmonėm nereikės laukti, kad kokius antrankius drabužius mums parduotų.

Urbonai per trumpą laiką įsigijo daug kostumerių kaip iš lietuvių taip ir kitataučių. Urbonai seni brooklyniečiai. Daugelis atsimesna kuomet Ur- bonas buvo kriaučių kontraktori- us su S. Karvėliu Brookly- ne ir todėl šioj srity turį did- elį patyrimą. Atsilankykite į pp. Urbonų krautuve, kad ir nieko nepirksite. O jei kada reik- kės pirkti drabužių, tai žinosi- te, kur galite gauti gerą prekę už savo pinigus.

Rugėjo 17 d. J. Kasmociu salėj buvo surengtas bankietis vietos šv. Pranciškaus pašalpi- nės draugijos atžymėjimui 31 metų gyvavimo. Bankietis daly- vavo labai daug žmonių. Salėj pritrūko vietų ir maisto. Vakar- ienė buvo gera. staliu buvo ap- krauti valgiais ir gėrimais ir visi dalyviai turėjo malonumą.

Vakarienės metu buvo pro- grama iš kalbų, bet buvo nutraukta dėl publikos neramumo užsilikymo. Mat, po alučio ir arielkėlės nepageidaujamos bu- vo prakalbos. Čia rengimo ko- misija padarė stambią klaidą. Programa turėjo būt pradėta ir baigta pirm gėrimų. Nežiū- rint mažų trūkumų, rengėjams reikia atiduoti kreditas už to- kią puikią vakarienę.

Po vakarienės buvo šokiai prie geros orkestros. Kiek vė- liau mūsų naujasis gyventojas M. Urbonas dėl susipažinimo užfundo bąčkutę alaus vi- siems dalyviams.

Kreipkitės įvairiais reikalais

Esant kokiui neaiškiu klau- simu, kaip dokumentų išgavimu ar sudarymu, įvyksiančio bal- savimo reikalu, pinigų persiun- timu į Lietuvą, malonėkite kreiptis į VIENYBES dienraš- čio administraciją, kur rasite aiškų ir tinkamą patarimą ir nurodymą. Informacijos Tam- stoms bus suteikta nemokamai ir su malonumu.

LIETUVIŠKA RESTAURACIJA BAR & GRILL
Gaminame amerikoniško ir lie- tuviško stiliaus valgius. Galima gauti Amerikos ir importuotos degtinės, vyno ir gero alaus. Lietuviškas kumpis, rū- kyti kibalas ir kopūstai galima gauti kasdienę.
Joseph Zeidat, savininkas
411 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.

KADA DAUG JŪS VALGOT! GERIAT! RŪKOT!
PAŠALINA SKAUSMĄ VIDURIUOSE
GREIT BLAIVINA
Pleasant to take!
SINCE 1880

Parduodama Baruose ir Restauracijose
COSSACK PRODUCTS
237 West 69th Street
New York City
Tel.: TRafalgar 4-3070

REPUBLIC LIQUOR STORE
LIETUVIŠKAS MONOPOLIS
415 KEAP STR. BROOKLYN, N.Y.
TEL. EV. 7-2089
LICENSE L-72

XAVERAS STRUMSKIS
ISTAIKA TARNAUJANTI TEISINGAI IR MANDAGIAI SU DIDŽIAUSIU PASIRINKIMU IR ŽEMIAUSIU KAINOM
SAVAS PAS SAVĄ

TARZANAS IR DRAMBLIŲ MEDŽIOTOJAI

39.—Pasiryžęs sutikti visus ne- tikėtinumus, Stanley Wood tvirtais žingsniais ėjo į nežio- mą baltąjį miestą. Jis tikėjosi rasti savo mylimą Gonfaia kur nors po tais aukštais bokštais ir blizgančiais stogais. Ir jis kovos, nesigailėdamas savo gy- vės, kad jį ten išliksuo- ti...

Edgar Rice Burroughs, vertė Pijus Bukšnaitis

Tarzanas pažino šį auksinį miestą Katnė. Jis atsiminė tuos laikus, kuomet jis ten buvo nu- vykęs ir pakliuvo į nelaisvę; jis ten turėjo kovoti miesto a- renoje; kaip jis iš ten paspru- ko po didžiausių pavojų savo gyybė; kaip jis išsigelbėjo nuo mirties šventame vulkane.

Cowbojų Rodeo
Pradedant šiuo trečiadieniu Madison Square Garden įvyks 14-tas metinis cowbojų vyrų ir merginų "rodeo". Dalyvaus daugiau kaip 200 vyrų ir mer- ginų.
Programos tęsis iki spalio 29 dienos.

HAVEMEYER 8-0259
RALPH KRUCH FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N. Y.

PERKU DARIJAUS-GJRENO
Skridimo pašto ženklus, kurie buvo spe- cialiai užspausti dėl vežimo laisvų skrendant per Atlantą į Lietuvą 1933 m. Perku Lietuvos laisvų vokus su pa- so ženklais laike Lietuvos Nepriklauso- mybės atstieigimo ir vėtenius. Turintie- ji norintieji parduoti rašykite šiuo adresu: Alfonsas Ulčickas, 34 Pearl Street, Nashua, N. H., U. S. A.

Tel. Market 3-5357
Michael Akialis, Jr.
Laidotuvių Direktorius
195 Adams St., Newark, N.J.

9-tas Metinis KONCERTAS

Rengia Savaitraštis Naujoji Gadyne **SEKMADIENY, SPALIŲ 8, 1939**
GRAND PARADISE BALL ROOM
318 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
I radžia 4 val, po pietų. — Įžanga \$1.00, 75c. ir 40c.

200 Artistų išpildys koncerto programą
DALYVAUJA:
Graikų Mišrus Choras, Brolių Romanchuk Kvartetas, Slo- venų Taburitza Orkestras, Alekas Vasiliauskas, Lyraičių Sokių Grupė, Meksikičių Trubadūrij bei Sokių Grupė, Tita Scandalis, solistė, Ann Pipilas, solistė, Vengrų Soki- kų ir Orkestrantų Grupė, Vokiečių Liaudies Choras ir Vik- toras Becker.
PO KONCERTO SOKIAI
Gros V. Berenio Radio Orkestras
Kviečia "NAUJOJI GADYNĖ"

VINCAS J. DAUNORA
APTEIKORIUS
PUSSVEIKIS - - - Jauties niekam tikę - beįgis? Neturi apetito, biurūs pūsis skausmai? Rūškis vi- duriuose? Galvos skaudėjimai? Jeigu nuo užkietėji- mo - vartok DAUNORO STOMACH MIXTURE
Tapk sveiku.
KAINA TIKTAI VIENAS DOLERIS
229 BEDFORD AVE.
KAMPAS NORTH 428 GATVĖS
BROOKLYN, NEW YORK

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIOS LAIDOTUVĖMS
TEL. EVERGREEN 8-9770

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand St., Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC
Tel. STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVERgreen 7-4335 KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS

ESTATE OF **A. J. VALANTIEJUS**
T. Fred Lefevre—Manager
54-41—72nd St., Maspeth, L. I., N. Y.
TEL. NEWTON 9-4464

ESTATE OF **BARRY P. SHALINS**
(SALINSKAS)
Vestie E. Davis, Licensed Mgr.
84-02 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y.
Tel. Virginia 7-4499 KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS

A. RODZEVICZ
(RADZEVICIUS)
Tel. STagg 2-4409
402 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. STagg 2-0783 Night Havemeyer 8-1158

JOSEPH LE VANDA
NOTARY PUBLIC
337 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.
Vieš šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams